

Na podlagi drugega in šestega odstavka 36. člena ter za izvrševanje 25., 26. in 27. člena Zakona o knjižničarstvu (Uradni list RS, št. 87/01, 96/02 – ZUJIK in 92/15) ministrica za kulturo izdaja

PRAVILNIK o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina)

Ta pravilnik določa:

- minimalne številčne vrednosti pogojev za obseg in izbor strokovno urejenega knjižničnega gradiva, število ustrezno usposobljenih strokovnih delavcev ter ustrezen prostor in opremo iz prvega odstavka 36. člena Zakona o knjižničarstvu (Uradni list RS, št. 87/01, 96/02 – ZUJIK in 92/15; v nadaljnjem besedilu: zakon),
- pogoje, ki jih morajo izpolnjevati knjižnice, ki opravljajo knjižnično javno službo na podlagi 25., 26. in 27. člena zakona, in
- ustrezno organizacijo knjižnične dejavnosti iz prvega odstavka 36. člena zakona.

2. člen (opredelitev pogojev in kazalcev)

(1) Minimalne številčne vrednosti pogojev za izvajanje knjižnične javne službe so določene na podlagi statističnih in drugih podatkov ter so podrobneje opredeljene glede na vrsto knjižnic.

(2) Knjižnice, ki ob uveljavitvi tega pravilnika presegajo minimalne številčne vrednosti pogojev za izvajanje knjižnične javne službe, določene v tem pravilniku, ohranjajo doseženo ter svoje delovanje razvijajo v skladu s standardi in strokovnimi priporočili Nacionalnega sveta za knjižnično dejavnost iz 11. člena zakona.

(3) Za ugotavljanje izpolnjevanja pogojev za izvajanje knjižnične javne službe se uporabljajo kazalci v skladu z metodologijo, določeno v tem pravilniku.

II. SKUPNE DOLOČBE

3. člen (knjižnično gradivo)

(1) Knjižnica zagotavlja ustrezen izbor knjižničnega gradiva v knjižnični zbirki v skladu s svojim poslanstvom.

(2) Obseg knjižnične zbirke je odvisen od števila potencialnih uporabnikov in od poslanstva in obsega dejavnosti knjižnice.

(3) Vsaka knjižnica ima javno dostopni katalog knjižničnega gradiva, ki vsebuje bibliografske podatke o gradivu v skladu z veljavnimi nacionalnimi bibliografskimi pravili.

(4) Knjižnica zagotavlja dostop do knjižničnega gradiva v skladu z aktom, ki določa splošne pogoje poslovanja knjižnice.

(5) Knjižnica postavlja in razvršča knjižnično gradivo v prosti pristop praviloma na podlagi sistema univerzalne decimalne klasifikacije, ki je prilagojen namenu knjižnice. Knjižnica lahko postavlja in razvršča knjižnično gradivo tudi na podlagi drugačnega postavitvenega sistema, če ta bolj ustreza poslanstvu in nalogam knjižnice, sestavi knjižnične zbirke in potrebam uporabnikov. Sistem postavitve je v knjižnici objavljen in jasno predstavljen.

(6) Novoustanovljene knjižnice morajo ob ustanovitvi dosegati najmanj 50 % najmanjšega dovoljenega obsega knjižnične zbirke, določenega v tem pravilniku. Najmanjši dovoljeni obseg knjižnične zbirke morajo zagotoviti v petih letih od svoje ustanovitve.

(7) Knjižnica odpisuje knjižnično gradivo v skladu s standardi in strokovnimi priporočili Nacionalnega sveta za knjižnično dejavnost ter strokovnimi priporočili nacionalne knjižnice za izločanje in odpis knjižničnega gradiva.

4. člen **(prostor in oprema)**

(1) Knjižnica ima prostor, katerega velikost je sorazmerna s številom potencialnih uporabnikov ter določena na podlagi poslanstva in obsega dejavnosti knjižnice.

(2) Knjižnica ima tehnično in drugo opremo, potrebno za delovanje in izvajanje nalog iz 2. člena zakona.

(3) Poleg opreme iz prejšnjega odstavka, ima knjižnica tudi posebno opremo, prilagojeno potrebam posebnih skupin uporabnikov (na primer slepim in slabovidnim, gibalno oviranim) oziroma posebni naravi knjižničnega gradiva knjižnice.

(4) Knjižnica, ki hrani knjižnično gradivo iz 5. člena zakona, ima zagotovljene ustrezne pogoje, kot jih določajo predpisi s področja varstva kulturne dediščine, za hranjenje, varovanje in ohranjanje ter za uporabo knjižničnega gradiva iz 5. člena zakona.

(5) Pri gradnji novih knjižnic in prenovi obstoječih se prostor in oprema načrtujeta v skladu s standardi in strokovnimi priporočili Nacionalnega sveta za knjižnično dejavnost.

III. SPLOŠNE KNJIŽNICE

1 Skupne določbe za splošne knjižnice

1.1 Organizacija knjižnične dejavnosti

5. člen **(način organiziranosti)**

(1) Območje delovanja posamezne splošne knjižnice je določeno v Prilogi 1, ki je sestavni del tega pravilnika. Sedež splošne knjižnice je v osrednji knjižnici, praviloma v občini z največjim številom prebivalcev.

(2) Za izvajanje knjižnične javne službe splošna knjižnica v skladu z določbami tega pravilnika organizira knjižnično mrežo osrednje knjižnice in krajevnih knjižnic oziroma postajališč potujoče knjižnice in lokacij premične zbirke tako, da zagotovi izvajanje knjižnične dejavnosti v vseh občinah na območju svojega delovanja.

(3) Splošna knjižnica knjižnično mrežo oblikuje tako, da zagotovi izvajanje knjižnične dejavnosti v vseh občinah, ki skupaj ustanovijo splošno knjižnico, ali s knjižnico podpišejo pogodbo o izvajanju knjižnične dejavnosti. Območje svojega delovanja lahko povečuje ali zmanjšuje v skladu z dogovorom z občinami.

(4) Splošna knjižnica izvaja skupne naloge za vse organizacijske enote.

6. člen

(organiziranje posebnih oblik dejavnosti)

Splošna knjižnica organizira na 10.000 prebivalcev v mreži splošne knjižnice letno skupaj najmanj 50 izvedb različnih oblik dejavnosti iz drugega odstavka 16. člena zakona za namen izobraževanja ter razvoja informacijske, bralne pismenosti in drugih pismenosti ter bralne kulture, osebnega razvoja, medkulturnega dialoga, informiranja in vključevanja v družbo.

1.2 Knjižnično gradivo

7. člen

(upravljanje knjižnične zbirke)

(1) Splošna knjižnica upravlja knjižnično zbirko v skladu s politiko upravljanja knjižnične zbirke, ki je oblikovana glede na ugotovljene potrebe potencialnih uporabnikov, značilnosti okolja in poslanstvo knjižnice. Politika upravljanja knjižnične zbirke vključuje tudi upravljanje domoznanskih in drugih posebnih zbirk knjižničnega gradiva, če jih knjižnica ima. Dokument upravljanja knjižnične zbirke je javno objavljen.

(2) Splošna knjižnica redno spremlja in ugotavlja potrebe potencialnih uporabnikov z območja svojega delovanja ter redno spremlja in vrednoti ustreznost knjižnične zbirke glede na potrebe potencialnih uporabnikov, značilnosti okolja in poslanstvo knjižnice.

8. člen

(obseg in dopolnjevanje knjižničnega gradiva)

(1) Splošna knjižnica ima ustrezen obseg knjižničnega gradiva, če ima najmanj 3,7 enote knjižničnega gradiva na fizičnih nosilcih na potencialnega uporabnika.

(2) Splošna knjižnica dopolnjuje knjižnično zbirko z letnim prirastom aktualnega monografskega knjižničnega gradiva na fizičnih nosilcih v obsegu najmanj 150 enot na 1.000 potencialnih uporabnikov in s prirastom najmanj 50 naslovov tekočih serijskih publikacij.

(3) Letni prirast aktualnega knjižničnega gradiva vključuje tudi elektronske vire slovenskih založnikov.

(4) Splošna knjižnica uporabnikom zagotavlja tudi dostop do elektronskih informacijskih virov na daljavo. Pri njihovi nabavi sodeluje z drugimi knjižnicami.

(5) Dostop do slovenskih elektronskih in zvočnih knjig dopolnjuje v obsegu najmanj pet licenc na 1.000 potencialnih uporabnikov letno.

9. člen

(sestava knjižnične zbirke)

(1) Knjižnična zbirka splošne knjižnice vključuje strokovno oziroma poučno knjižnično gradivo, leposlovje, serijske publikacije in drugo gradivo iz 3. člena zakona, ki ga glede na starost uporabnikov, ki jim je namenjeno, združuje v skupine za:

- predšolske otroke (do 5 let),
- šolske otroke (od 6 do 14 let),
- mladostnike (od 15 do 18 let) in
- odrasle (starejši od 18 let).

(2) Znotraj skupin iz prejšnjega odstavka splošna knjižnica v knjižnično zbirko vključuje tudi knjižnično gradivo za:

- uporabnike s posebnimi potrebami,
- narodni skupnosti in romsko skupnost iz 25. člena zakona ter druge etnične skupine, če prebivajo na območju delovanja knjižnice.

(3) Knjižnična zbirka poleg knjižničnega gradiva iz prvega in drugega odstavka prejšnjega člena obsega tudi domoznansko gradivo in referenčno gradivo. Splošna knjižnica lahko del knjižničnega gradiva združuje v posebne knjižnične zbirke.

(4) Splošna knjižnica pri določanju obsega knjižničnega gradiva za posamezne starostne stopnje smiselno upošteva demografsko sestavo potencialnih uporabnikov na območju, na katerem izvaja svojo dejavnost.

(5) Knjižnična zbirka vsake organizacijske enote splošne knjižnice se oblikuje v skladu z ugotovljenimi potrebami okolja.

1.3 Knjižnični delavci

10. člen

(število knjižničnih delavcev)

(1) Splošna knjižnica, ki izvaja knjižnično dejavnost za okvirno 10.000 prebivalcev in je samostojna pravna oseba, ima najmanj šest knjižničnih delavcev, od tega štiri strokovne knjižničarske delavce, pri čemer je delež bibliotekarjev najmanj 50 % vseh strokovnih knjižničarskih delavcev.

(2) Število knjižničnih delavcev se povečuje glede na število prebivalcev in število organizacijskih enot, kot je določeno v Prilogi 2, ki je sestavni del tega pravilnika.

11. člen

(usposobljenost strokovnih knjižničarskih delavcev)

(1) Strokovni knjižničarski delavci splošne knjižnice, ki izvajajo bibliografsko obdelavo gradiva ter posredovanje knjižničnega gradiva in dajanje informacij o gradivu, imajo najmanj izobrazbo, pridobljeno po študijskem programu prve stopnje, oziroma izobrazbo, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljene po študijskih programih prve stopnje, in je v skladu z

zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, uvrščena na 7. raven slovenskega ogrodja kvalifikacij.

(2) Strokovni knjižničarski delavci splošne knjižnice, ki izvajajo naloge iz 27. člena zakona ali vodijo zahtevnejše strokovno delo knjižnice oziroma izvajajo zahtevnejše informacijske, izobraževalne in svetovalne storitve za uporabnike, imajo najmanj izobrazbo, pridobljeno po študijskem programu druge stopnje, oziroma izobrazbo, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljene po študijskih programih druge stopnje, in je v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, uvrščena na 8. raven slovenskega ogrodja kvalifikacij.

(3) Direktor oziroma direktorica splošne knjižnice izpolnjuje pogoje za strokovnega knjižničarskega delavca iz zakona in ima najmanj izobrazbo, pridobljeno po študijskem programu druge stopnje, oziroma izobrazbo, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljene po študijskih programih druge stopnje, in je v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, uvrščena na 8. raven slovenskega ogrodja kvalifikacij.

1.4 Prostor in oprema

12. člen (knjižnični prostor)

(1) Splošna knjižnica ima prostore za delo z uporabniki, postavitve knjižničnega gradiva, uporabo knjižničnega gradiva in opremo ter druge vrste prostorov za upravne naloge in strokovno delo.

(2) Če je organizacijska enota splošne knjižnice sestavni del skupnega večnamenskega objekta, so njeni prostori ločeni od drugih prostorov.

13. člen (knjižnična oprema)

(1) Splošna knjižnica ima opremo za obdelavo, zaščito, postavitve, predstavljanje, uporabo, varovanje, izposajo in reproduciranje knjižničnega gradiva, računalniško in komunikacijsko opremo ter opremo za dogodke in druge dejavnosti, ki jih izvaja, ter drugo opremo za izvedbo dejavnosti iz 2. in 16. člena zakona. Pri tem upošteva potrebe vseh skupin uporabnikov in sledi tehnološkemu razvoju.

(2) Računalniška in programska oprema morata omogočati ustrezno informacijsko in komunikacijsko podporo izvajanju dejavnosti splošne knjižnice.

(3) Splošna knjižnica ima najmanj tri uporabniška mesta na 1.000 prebivalcev območja svojega delovanja.

(4) Splošna knjižnica uporabnikom zagotavlja brezžično povezavo do interneta.

2 Organizacijska enota osrednja knjižnica

2.1 Organizacija knjižnične dejavnosti

14. člen

(knjižnična javna služba osrednje knjižnice)

Organizacijska enota osrednja knjižnica je praviloma največja organizacijska enota splošne knjižnice, ki izvaja storitve za prebivalce območja, na katerem deluje.

2.2 Prostor in oprema

15. člen (knjižnični prostor)

Prostor osrednje knjižnice obsega najmanj 50 m² neto uporabne površine na 1.000 prebivalcev območja, na katerem deluje, vendar ne manj kot 500 m² neto uporabne površine.

16. člen (knjižnična oprema)

Osrednja knjižnica ima najmanj tri uporabniška mesta, opremljena z računalniško delovno postajo.

3 Organizacijska enota krajevna knjižnica I

3.1 Organizacija knjižnične dejavnosti

17. člen (knjižnična javna služba krajevne knjižnice I)

(1) Krajevna knjižnica I deluje v naseljih z najmanj 2.500 prebivalci. Pri tem je druga krajevna knjižnica I ali krajevna knjižnica II ali osrednja knjižnica oddaljena 4 km ali več.

(2) V mestih z najmanj 30.000 prebivalci deluje krajevna knjižnica I tudi v posameznih mestnih predelih, tako da najmanj 80 % prebivalcev mesta živi v oddaljenosti največ 2.500 m do najbližje krajevne knjižnice I.

18. člen (organiziranje posebnih oblik dejavnosti v krajevni knjižnici I)

Krajevna knjižnica I v okviru organiziranja posebnih oblik dejavnosti iz 6. člena tega pravilnika izvede na 1.000 prebivalcev letno skupaj najmanj pet izvedb dejavnosti iz drugega odstavka 16. člena zakona za namen izobraževanja ter razvoja informacijske, bralne pismenosti in drugih pismenosti ter bralne kulture, osebnega razvoja, medkulturnega dialoga, informiranja in vključevanja v družbo.

3.2 Knjižnično gradivo

19. člen (izbor knjižničnega gradiva)

Knjižnična zbirka krajevne knjižnice I obsega najmanj osnovni nabor knjižničnega gradiva za temeljna predmetna področja ter številčno omejeno zbirko aktualnih monografij, referenčnih del, serijskih publikacij in neknjižnega gradiva.

20. člen **(obseg knjižničnega gradiva)**

Obseg knjižnične zbirke krajevne knjižnice I je najmanj tri enote knjižničnega gradiva na fizičnih nosilcih na prebivalca, vendar ne manj kot 7.500 enot knjižničnega gradiva na fizičnih nosilcih.

3.3 Knjižnični delavci

21. člen **(število strokovnih knjižničarskih delavcev)**

Krajevna knjižnica I ima najmanj enega strokovnega knjižničarskega delavca za neposredno delo z uporabniki in izvedbo dogodkov v obratovalnem času najmanj 20 ur tedensko za 2.500 prebivalcev ter za skupne naloge, ki se izvajajo v osrednji knjižnici.

3.4 Prostor in oprema

22. člen **(knjižnični prostor)**

Prostor krajevne knjižnice I obsega najmanj 150 m² neto uporabne površine.

23. člen **(knjižnična oprema)**

(1) Krajevna knjižnica I ima najmanj tri uporabniška mesta na 1.000 prebivalcev, vendar ne manj kot pet uporabniških mest.

(2) Krajevna knjižnica I ima v okviru uporabniških mest na 1.000 prebivalcev eno uporabniško mesto, opremljeno z računalniško delovno postajo.

4 Organizacijska enota krajevna knjižnica II

4.1 Organizacija knjižnične dejavnosti

24. člen **(knjižnična javna služba krajevne knjižnice II)**

(1) Krajevna knjižnica II izvaja knjižnično dejavnost v naseljih z največ 2.500 prebivalci. Pri tem je druga krajevna knjižnica II ali krajevna knjižnica I ali osrednja knjižnica oddaljena 4 km ali več.

(2) Kadar krajevna knjižnica II izvaja knjižnično dejavnost v skupnih prostorih s šolsko knjižnico, ostane dejavnost knjižnic neokrnjena ob upoštevanju načel skupne rabe virov.

25. člen **(organiziranje posebnih oblik dejavnosti v krajevni knjižnici II)**

Krajevna knjižnica II v okviru organiziranja posebnih oblik dejavnosti iz 6. člena tega pravilnika izvede na 1.000 prebivalcev letno skupaj najmanj pet izvedb dejavnosti iz drugega odstavka 16. člena zakona za namen izobraževanja ter razvoja informacijske, bralne pismenosti in drugih pismenosti ter bralne kulture, osebnega razvoja, medkulturnega dialoga, informiranja in vključevanja v družbo.

4.2 Knjižnično gradivo

26. člen **(izbor knjižničnega gradiva)**

Knjižnična zbirka krajevne knjižnice II obsega najmanj osnovni nabor knjižničnega gradiva za temeljna predmetna področja ter številčno omejeno zbirko aktualnih monografij, referenčnih del, serijskih publikacij in neknjižnega gradiva.

27. člen **(obseg knjižničnega gradiva)**

Obseg knjižnične zbirke krajevne knjižnice II je najmanj tri enote knjižničnega gradiva na fizičnih nosilcih na prebivalca, vendar ne manj kot 4.500 enot gradiva na fizičnih nosilcih.

4.3 Knjižnični delavci

28. člen **(število strokovnih knjižničarskih delavcev)**

Krajevna knjižnica II ima najmanj 0,5 strokovnega knjižničarskega delavca za neposredno delo z uporabniki in izvedbo dogodkov v obratovalnem času najmanj 10 ur tedensko za 1.000 prebivalcev ter za skupne naloge, ki se izvajajo v osrednji knjižnici.

4.4 Prostor in oprema

29. člen **(knjižnični prostor)**

Prostor krajevne knjižnice II obsega najmanj 80 m² neto uporabne površine.

30. člen **(knjižnična oprema)**

(1) Krajevna knjižnica II ima najmanj dve uporabniški mesti na 1.000 prebivalcev, vendar ne manj kot dve uporabniški mesti.

(2) Krajevna knjižnica II ima v okviru uporabniških mest iz prejšnjega odstavka najmanj eno uporabniško mesto, opremljeno z računalniško delovno postajo.

5 Organizacijska enota potujoča knjižnica

5.1 Organizacija knjižnične dejavnosti

31. člen (knjižnična javna služba potujoče knjižnice)

Potujoča knjižnica zagotavlja knjižnično dejavnost na določenih postajališčih z namenskim vozilom (bibliobusom ali bibliokombijem). Namenjena je prebivalcem v lokalnem okolju ali ciljnim skupinam v posebnih okoljih.

32. člen (storitve in naloge potujoče knjižnice)

Potujoča knjižnica uporabnikom zagotavlja dostopnost knjižnične javne službe, uporabo prostora ter knjižničnega gradiva in opreme tako, da:

- izvaja dejavnosti za uporabnike, povezane z izposojjo gradiva knjižnice,
- informira uporabnike o delovanju knjižnice,
- zagotavlja uporabnikom izposojjo knjižničnega gradiva iz drugih organizacijskih enot,
- omogoča dostop do računalniškega kataloga in vzajemnega kataloga,
- obvešča prebivalce in uporabnike o knjižnični dejavnosti in storitvah.

5.2 Knjižnično gradivo

33. člen (izbor knjižničnega gradiva)

(1) Knjižnična zbirka potujoče knjižnice obsega najmanj osnovni nabor knjižničnega gradiva za temeljna predmetna področja ter številčno omejeno zbirko aktualnih monografij, referenčnih del, serijskih publikacij in neknjižnega gradiva.

(2) Izbor knjižničnega gradiva na vožnji potujoče knjižnice upošteva ugotovljene potrebe potencialnih uporabnikov na posameznih postajališčih.

(3) Bibliobus ima v vozilu na eni vožnji najmanj 2.500 enot knjižničnega gradiva, bibliokombi ima v vozilu na eni vožnji najmanj 1.500 enot knjižničnega gradiva.

5.3 Knjižnični delavci

34. člen (število strokovnih knjižničarskih delavcev)

(1) Bibliobus ima za delovanje najmanj dva strokovna knjižničarska delavca, od tega enega, ki je najmanj višji knjižničar, in enega knjižničarja voznika bibliobusa.

(2) Bibliokombi ima za delovanje najmanj enega strokovnega knjižničarskega delavca.

5.4 Prostor in oprema

35. člen (knjižnični prostor)

Splošna knjižnica ima skladišče za knjižnično zbirko potujoče knjižnice.

36. člen (knjižnična oprema)

(1) Potujoča knjižnica ima opremo za postavitve, uporabo in izposajo knjižničnega gradiva ter računalniško in komunikacijsko opremo. Pri tem upošteva potrebe vseh skupin uporabnikov in sledi tehnološkemu razvoju.

(2) Potujoča knjižnica ima najmanj eno uporabniško mesto opremljeno z računalniško delovno postajo.

6 Premična zbirka

37. člen (knjižnična javna služba premične zbirke)

(1) Premična zbirka je način izvajanja knjižnične dejavnosti splošne knjižnice za območja z do 1.000 prebivalci ali za različne ciljne oziroma interesne skupine v posebnih okoljih, ki je uporabnikom dostopna na različnih lokacijah.

(2) Lokacija premične zbirke uporabnikom zagotavlja dostopnost knjižnične javne službe tako, da omogoča:

- izvajanje dejavnosti, povezanih z izposajo knjižničnega gradiva,
- izposajo knjižničnega gradiva med organizacijskimi enotami v mreži splošne knjižnice,
- vpogled v računalniški katalog,
- obveščanje prebivalcev in uporabnikov o knjižnični dejavnosti in storitvah.

(3) Knjižnično gradivo mora biti raznoliko in aktualno. Pri izboru knjižničnega gradiva za premično zbirko knjižnica upošteva ugotovljene potrebe prebivalcev in uporabnikov v okolju. Aktualnost knjižničnega gradiva knjižnica zagotavlja z menjavo dela knjižničnega gradiva, ki mora biti najmanj enkrat letno v obsegu najmanj 100 enot knjižničnega gradiva.

(4) Storitve na lokaciji premične zbirke lahko izvajajo za izposajo knjižničnega gradiva usposobljeni zunanji sodelavci knjižnice.

(5) Lokacija premične zbirke ima prostor in opremo za postavitve, uporabo in izposajo knjižničnega gradiva.

7 Posebne naloge splošnih knjižnic

38. člen (vrste posebnih nalog splošnih knjižnic)

Splošna knjižnica lahko v skladu s potrebami okolja, v katerem deluje, opravlja tudi naslednje posebne naloge:

- posebne naloge splošne knjižnice na narodnostno mešanih območjih,
- posebne naloge splošne knjižnice na obmejnih območjih,
- posebne naloge splošne knjižnice za širše območje delovanja.

39. člen (splošna knjižnica na narodnostno mešanih območjih)

(1) Splošna knjižnica na narodnostno mešanih območjih v skladu s 25. členom zakona omogoča pripadnikom italijanske in madžarske narodne skupnosti (v nadaljnjem besedilu: pripadniki narodne skupnosti) komuniciranje v njihovem jeziku.

- (2) Knjižnična javna služba na narodnostno mešanem območju vključuje:
- dodatni nakup knjižničnega gradiva in informacijskih virov v jeziku narodne skupnosti,
 - izvajanje storitev splošne knjižnice v jeziku narodne skupnosti,
 - razvijanje bralne kulture ter izvajanje informacijskega opismenjevanja uporabnikov splošne knjižnice, ki so pripadniki narodne skupnosti.

(3) Splošna knjižnica na narodnostno mešanem območju zagotavlja knjižnično gradivo v jeziku narodne skupnosti najmanj v obsegu 3,7 enote knjižničnega gradiva na fizičnih nosilcih na pripadnika narodne skupnosti.

(4) Splošna knjižnica na narodnostno mešanem območju dopolnjuje knjižnično zbirko z letnim prirastom dodatnih 100 enot knjižničnega gradiva v jeziku narodne skupnosti, kar vključuje tudi serijske publikacije in neknjižno gradivo, na 1.000 pripadnikov narodne skupnosti.

(5) Za izvajanje posebnih programov splošnih knjižnic na narodnostno mešanem območju imajo vse splošne knjižnice skupaj za vsako narodno skupnost dva strokovna delavca z aktivnim znanjem jezika narodne skupnosti.

(6) Na območju delovanja splošne knjižnice, kjer živijo pripadniki narodne skupnosti, mora splošna knjižnica za morebitno spreminjanje območja svojega delovanja poleg dogovora iz tretjega odstavka 5. člena tega pravilnika pridobiti soglasje predstavnikov narodne skupnosti.

(7) Splošne knjižnice, ki delujejo na narodnostno mešanih območjih, se dogovorijo o skupnem zagotavljanju knjižnične dejavnosti za potrebe narodne skupnosti.

40. člen (splošna knjižnica na obmejnih območjih)

(1) Splošna knjižnica na obmejnih območjih v skladu s 26. členom zakona zagotavlja podporo razvoju knjižnične javne službe, ki vključuje:

- zagotavljanje dostopnosti knjižničnega gradiva in storitev za Slovence v zamejstvu,
- bralno kulturo in informacijsko opismenjevanje za Slovence v zamejstvu,
- aktivno strokovno sodelovanje za dejavnost splošne knjižnice na obmejnem območju.

(2) Program knjižnične dejavnosti za podporo razvoju knjižnične dejavnosti na obmejnih območjih je načrtovan v sodelovanju s knjižnicami oziroma drugimi organizacijami Slovencev v zamejstvu in nacionalno knjižnico.

41. člen **(osrednja območna knjižnica)**

(1) Osrednja območna knjižnica izvaja posebne naloge za širše območje v skladu s 27. členom zakona.

(2) Osrednja območna knjižnica kot celota skrbi za usklajeni razvoj splošnih knjižnic na širšem območju, kot je določeno v Prilogi 1 tega pravilnika. Usmeritve za izvajanje posebnih nalog osrednjih območnih knjižnic se za obdobje petih let pripravi v okviru nacionalne koordinacije posebnih nalog osrednjih območnih knjižnic. Nacionalno koordinacijo na podlagi izhodišč ministrstva, pristojnega za kulturo, zagotavljajo osrednje območne knjižnice.

(3) Osrednja območna knjižnica določi za koordinacijo izvajanja posebnih nalog in za povezovanje v okviru nacionalne koordinacije najmanj enega strokovnega knjižničarskega delavca s strokovnim nazivom najmanj višji bibliotekar.

IV. VISOKOŠOLSKE KNJIŽNICE

1 Organizacija knjižnične dejavnosti

42. člen **(način organiziranosti)**

(1) Visokošolska knjižnica je organizirana kot knjižnica članica univerze, kot knjižnica visokošolskega zavoda članice univerze, kot knjižnica samostojnega visokošolskega zavoda oziroma kot samostojni javni zavod.

(2) V organizacijski strukturi visokošolskega zavoda so jasno razvidni status, namen in naloge visokošolske knjižnice ter opredeljena odgovornost za njeno delovanje, nadzor in evalvacijo, tako na ravni visokošolskega zavoda kot na ravni knjižnice.

(3) Visokošolska knjižnica ima objavljen načrt razvoja knjižnične dejavnosti kot dokument javnega značaja samostojno ali kot sestavni del širšega razvojnega dokumenta visokošolskega zavoda.

(4) Visokošolska knjižnica ima vodjo knjižnice.

(5) Visokošolska knjižnica ima pravilnik, ki določa splošne pogoje poslovanja.

43. člen **(zagotavljanje storitev)**

- (1) Visokošolska knjižnica uporabnikom zagotavlja najmanj:
- dostopnost učbenikov ter druge temeljne in priporočene študijske literature in zaključnih del visokošolskega študija na visokošolskem zavodu,
 - dostopnost mednarodne znanstvene literature,

- posredovanje knjižničnega gradiva in informacije o njem,
- prostor za študij oziroma delo uporabnikov,
- izobraževanje ter pomoč in svetovanje za uporabo knjižnice in informacijskih virov,
- podporo uporabnikom s posebnimi potrebami pri uporabi knjižnice in njenih storitev.

(2) Visokošolska knjižnica zagotavlja izobraževanje ter pomoč in svetovanje uporabnikom pri njihovem vrednotenju del strokovne, znanstvenoraziskovalne in umetniške dejavnosti ter pri njihovem vključevanju v odprto znanost.

(3) Visokošolska knjižnica zagotavlja vnos bibliografskih podatkov o rezultatih znanstvenoraziskovalnega in strokovnega dela zaposlenih visokošolskega zavoda v nacionalni bibliografski sistem.

(4) Visokošolska knjižnica ima javno dostopno spletno stran z redno posodobljenimi podatki o knjižnici ter njenih informacijskih virih in storitvah, ki je lahko del spletnega mesta visokošolskega zavoda. Če je spletna stran knjižnice del spletnega mesta visokošolskega zavoda, mora biti dostopna prek njegove vstopne spletne strani.

2 Knjižnično gradivo

44. člen

(upravljanje knjižnične zbirke)

Visokošolska knjižnica upravlja knjižnično zbirko v skladu s politiko upravljanja, izgradnje in razvoja knjižnične zbirke ter zagotavljanja dostopa do elektronskih informacijskih virov, ki jo redno posodablja in je kot dokument javnega značaja objavljena samostojno ali kot sestavni del širšega razvojnega dokumenta visokošolskega zavoda.

45. člen

(obseg in dostopnost knjižničnega gradiva)

(1) Knjižnično zbirko visokošolske knjižnice sestavljajo knjižnično gradivo, ki ga knjižnica hrani sama, in elektronski informacijski viri, za katere knjižnica vsaj za določeno časovno obdobje zagotavlja dostop na daljavo. Knjižnično gradivo, ki ga knjižnica dobi z medknjižnično izposajo, in v knjižničnem katalogu popisano gradivo, ki je sicer prosto dostopno na internetu, ni del knjižnične zbirke. Učno gradivo, dostopno v elektronskih učilnicah, ni del knjižnične zbirke.

(2) Visokošolska knjižnica zagotavlja praviloma v prostem pristopu temeljno referenčno knjižnično zbirko ter po najmanj en izvod učbenikov in druge temeljne študijske literature na fizičnih nosilcih. Dostop do referenčnega in študijskega gradiva v elektronski obliki zagotavlja v prostorih knjižnice in na daljavo.

(3) Visokošolska knjižnica samostojno ali v sodelovanju z drugimi knjižnicami zagotavlja dostop do mednarodne znanstvene literature in zbirk podatkov v prostorih knjižnice in na daljavo. Do zaključnih del visokošolskega študija in objav zaposlenih na visokošolskem zavodu v elektronski obliki praviloma zagotavlja odprti dostop.

46. člen

(sestava knjižnične zbirke)

(1) Visokošolska knjižnica ima knjižnično gradivo, ki je vsebinsko povezano s področji znanstvenoraziskovalne, strokovne oziroma umetniške dejavnosti visokošolskega zavoda ter področji njegovih študijskih programov. Knjižnica zbira, pridobiva in organizira raznovrstne, zanesljive, kakovostne in pomembne informacijske vire in informacije ter uporabnikom zagotavlja dostop do njih.

(2) Visokošolska knjižnica gradi knjižnično zbirko v skladu s svojim poslanstvom. Knjižnična zbirka vključuje predvsem gradivo, ki podpira študijske programe in znanstvenoraziskovalno in strokovno delo visokošolskega zavoda, ter referenčno gradivo in zaključna dela visokošolskega študija na visokošolskem zavodu. Uporabnikom omogoča dostop do elektronskih virov, ki podpirajo študijske programe ter znanstvenoraziskovalno in strokovno delo visokošolskega zavoda.

3 Knjižnični delavci

47. člen

(število strokovnih knjižničarskih delavcev)

(1) Visokošolska knjižnica ima za izvajanje knjižnične javne službe strokovne knjižničarske delavce, glede na velikost in obseg dejavnosti ima lahko tudi druge strokovne ter administrativno-tehnične delavce.

(2) Število strokovnih knjižničarskih delavcev visokošolske knjižnice je odvisno od obsega dejavnosti in vrste nalog, ki jih opravlja, obsega knjižnične zbirke ter števila potencialnih uporabnikov, pri čemer je pomembno, da pretežni del svojega delovnega časa opravljajo strokovno knjižničarsko delo. Knjižnica visokošolskega zavoda ima najmanj enega strokovnega knjižničarskega delavca z izobrazbo, kot jo določa drugi odstavek 48. člena tega pravilnika.

(3) Univerzitetna knjižnica ima ustrezno število strokovnih delavcev v skladu s svojim namenom oziroma nalogami, ki jih opravlja. Za naloge, ki jih knjižnica koordinira in izvaja v okviru knjižničnega sistema univerze ter so določene z zakonom, ima dodatno še najmanj enega strokovnega knjižničarskega delavca.

(4) Visokošolska knjižnica, ki s svojimi storitvami podpira visokošolski doktorski študij, ima najmanj enega strokovnega knjižničarskega delavca z znanstvenim naslovom (znanstveni magisterij ali doktorat znanosti).

48. člen

(usposobljenost strokovnih knjižničarskih delavcev)

(1) Strokovni knjižničarski delavci visokošolske knjižnice, ki izvajajo bibliografsko obdelavo gradiva ter posredovanje knjižničnega gradiva in informacij o gradivu, imajo najmanj izobrazbo, pridobljeno po študijskem programu prve stopnje, oziroma izobrazbo, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljene po študijskih programih prve stopnje, in je v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrođje kvalifikacij, uvrščena na 7. raven slovenskega ogrođja kvalifikacij.

(2) Strokovni knjižničarski delavci visokošolske knjižnice, ki vodijo strokovno delo knjižnice ali izvajajo zahtevnejše informacijske, izobraževalne in svetovalne storitve za uporabnike, imajo najmanj izobrazbo, pridobljeno po študijskem programu druge stopnje, oziroma izobrazbo, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljene po študijskih programih druge

stopnje, in je v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, uvrščena na 8. raven slovenskega ogrodja kvalifikacij.

(3) Strokovni knjižničarski delavci visokošolske knjižnice, ki koordinirajo in izvajajo naloge za potrebe knjižničnega sistema univerze, ki so določene v tretjem odstavku 29. člena zakona, imajo najmanj izobrazbo, pridobljeno po študijskem programu druge stopnje, oziroma izobrazbo, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljene po študijskih programih druge stopnje, in je v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, uvrščena na 8. raven slovenskega ogrodja kvalifikacij.

(4) Vodja visokošolske knjižnice izpolnjuje pogoje za strokovnega knjižničarskega delavca in imeti najmanj izobrazbo, pridobljeno po študijskem programu druge stopnje, oziroma izobrazbo, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljene po študijskih programih druge stopnje, in je v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, uvrščena na 8. raven slovenskega ogrodja kvalifikacij.

(5) Strokovni knjižničarski delavci visokošolske knjižnice se vključujejo v programe stalnega strokovnega izpopolnjevanja v obsegu najmanj 30 ur na vsaka tri leta.

4 Prostor in oprema

49. člen (knjižnični prostor)

(1) Visokošolska knjižnica ima prostore za delo z uporabniki, postavitve in uporabo knjižničnega gradiva in opreme ter druge vrste prostorov za strokovno delo.

(2) Visokošolska knjižnica ima za uporabo knjižničnega gradiva in študij najmanj eno uporabniško mesto na 30 študentov visokošolskega zavoda, vpisanih na redni študij prve, druge in tretje stopnje.

(3) Visokošolska knjižnica, ki opravlja naloge univerzitetne knjižnice, ima za uporabo knjižničnega gradiva in študij najmanj eno uporabniško mesto na 100 študentov univerze, vpisanih na redni študij prve, druge in tretje stopnje.

(4) Narodna in univerzitetna knjižnica ter Centralna tehniška knjižnica Univerze v Ljubljani imata za uporabo knjižničnega gradiva in študij vsaka najmanj po eno uporabniško mesto na 400 študentov Univerze v Ljubljani, vpisanih na redni študij prve, druge in tretje stopnje.

50. člen (knjižnična oprema)

(1) Poleg opreme, opredeljene v drugem odstavku 4. člena tega pravilnika, ima visokošolska knjižnica tudi posebno opremo, prilagojeno potrebam študijskih programov, posebnih skupin uporabnikov (na primer slepih in slabovidnih, gibalno oviranih) oziroma posebni naravi knjižničnega gradiva visokošolske knjižnice.

(2) Visokošolska knjižnica ima opremo, ki je potrebna za uporabo vseh vrst gradiva v knjižnični zbirki.

(3) Visokošolska knjižnica uporabnikom zagotavlja brezžično povezavo do interneta.

V. SPECIALNE KNJIŽNICE

1 Organizacija knjižnične dejavnosti

51. člen (način organiziranosti)

(1) Za upravljanje znanja ima lahko pravna oseba kulturnih, izobraževalnih, znanstvenoraziskovalnih, gospodarskih, zdravstvenih in drugih organizacij, društev ali javne uprave (v nadaljnjem besedilu: matična organizacija) specialno knjižnico, ki izvaja knjižnično javno službo tako, da izvaja knjižnično dejavnost na posameznih strokovnih področjih delovanja matične organizacije.

(2) Specialna knjižnica je organizirana kot enota ali del matične organizacije. V organizacijski strukturi matične organizacije so jasno razvidni status, namen in naloge specialne knjižnice ter opredeljena odgovornost za njeno delovanje, nadzor in evalvacijo, tako na ravni matične organizacije kot na ravni knjižnice.

(3) Specialna knjižnica izvaja knjižnično javno službo na posameznih strokovnih področjih delovanja matične organizacije.

(4) Specialna knjižnica ima vodjo knjižnice.

2 Knjižnično gradivo

52. člen (upravljanje knjižnične zbirke)

Specialna knjižnica upravlja knjižnično zbirko v skladu s politiko upravljanja, izgradnje in razvoja knjižnične zbirke, ki jo redno posodablja in je kot dokument javnega značaja objavljena samostojno ali kot sestavni del širšega dokumenta matične organizacije.

53. člen (obseg in dostopnost knjižnične zbirke)

(1) Knjižnično zbirko specialne knjižnice sestavljajo knjižnično gradivo, ki ga knjižnica hrani sama, in elektronski informacijski viri, za katere knjižnica vsaj za določeno časovno obdobje zagotavlja dostop na daljavo. Knjižnično gradivo, ki ga knjižnica dobi z medknjižnično izposajo, in v knjižničnem katalogu popisano gradivo, ki je sicer prosto dostopno na internetu, ni del knjižnične zbirke.

(2) Specialna knjižnica ima na potencialnega uporabnika najmanj 5 enot aktualnega knjižničnega gradiva, vendar ne manj kot 3.500 enot.

54. člen (sestava knjižničnega gradiva)

(1) Specialna knjižnica ima v svoji knjižnični zbirki knjižnično gradivo, ki je vsebinsko povezano s strokovnim področjem in dejavnostjo matične organizacije.

(2) Specialna knjižnica zbira, pridobiva, organizira raznovrstne, zanesljive, kakovostne in pomembne informacijske vire in informacije ter uporabnikom zagotavlja dostop do njih.

3 Knjižnični delavci

55. člen (število knjižničnih delavcev)

(1) Specialna knjižnica ima za izvajanje knjižnične javne službe strokovne knjižničarske delavce, v skladu s svojim poslanstvom ter glede na velikost in obseg dejavnosti ima lahko tudi druge strokovne ter administrativno-tehnične delavce.

(2) Število strokovnih knjižničarskih delavcev je odvisno od obsega dejavnosti specialne knjižnice, pri čemer je pomembno, da večji del svojega delovnega časa opravljajo strokovno knjižničarsko delo. Specialna knjižnica ima najmanj enega strokovnega knjižničarskega delavca.

56. člen (usposobljenost knjižničnih delavcev)

(1) Knjižnični delavci specialne knjižnice imajo najmanj izobrazbo, pridobljeno po študijskem programu druge stopnje, oziroma izobrazbo, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljene po študijskih programih druge stopnje, in je v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, uvrščena na 8. raven slovenskega ogrodja kvalifikacij, s področja bibliotekarstva ali s področja, na katerem specialna knjižnica deluje.

(2) Vodja specialne knjižnice izpolnjuje pogoje za strokovnega knjižničarskega delavca iz zakona.

(3) Če ima specialna knjižnica najmanj enega bibliotekarja, izpolnjevanje pogojev za vodjo specialne knjižnice iz prejšnjega odstavka ni obvezno.

(4) Knjižnični delavci specialne knjižnice se najmanj enkrat letno vključujejo v programe stalnega strokovnega izobraževanja in izpopolnjevanja.

4 Prostor in oprema

57. člen (knjižnični prostor)

(1) Specialna knjižnica ima prostore za delo z uporabniki, postavitve knjižničnega gradiva, uporabo knjižničnega gradiva in opreme ter druge vrste prostorov za strokovno delo.

(2) Velikost prostorov specialne knjižnice je odvisna od informacijskih potreb uporabnikov, velikosti in značilnosti knjižnične zbirke ter vrste in obsega njenih storitev.

(3) Specialna knjižnica ima 20 m² površine na 50 potencialnih uporabnikov, vendar ne manj kot 20 m² skupne površine.

(4) Specialna knjižnica ima najmanj eno uporabniško mesto.

58. člen **(knjižnična oprema)**

(1) Poleg opreme, opredeljene v drugem odstavku 4. člena tega pravilnika, ima specialna knjižnica tudi posebno opremo, prilagojeno potrebam posebnih skupin uporabnikov (na primer slepim in slabovidnim, gibalno oviranim) oziroma posebni naravi knjižničnega gradiva specialne knjižnice.

(2) Specialna knjižnica ima opremo, ki je potrebna za uporabo vseh vrst gradiva v knjižnični zbirki.

(3) Specialna knjižnica uporabnikom zagotavlja brezžično povezavo do interneta.

VI. NACIONALNA KNJIŽNICA

1 Knjižnično gradivo

59. člen **(upravljanje knjižnične zbirke)**

(1) Nacionalna knjižnica upravlja knjižnično zbirko v skladu s svojo politiko upravljanja, izgradnje in razvoja knjižničnih zbirk ter zagotavljanja dostopa do elektronskih informacijskih virov.

(2) Nacionalna knjižnica zbira, obdeluje, hrani in posreduje temeljno nacionalno zbirko knjižničnega gradiva v slovenskem jeziku, o Sloveniji in Slovencih, slovenskih avtorjev, slovenskih založb, pripadnikov italijanske in madžarske narodnostne skupnosti, romske skupnosti in drugih manjšinskih skupnosti v Sloveniji (slovenika).

(3) Nacionalna knjižnica knjižnično zbirko dopolnjuje z obveznim izvodom publikacij, ki so izšle na ozemlju Republike Slovenije. Z nakupom, darovi in zamenjavo knjižničnega gradiva z drugimi knjižnicami pridobiva sloveniko, objavljeno zunaj Republike Slovenije, temeljno znanstveno in strokovno literaturo ter knjižnično gradivo za podporo študiju, pedagoškemu procesu in znanstvenoraziskovalnemu delu.

(4) Nacionalna knjižnica gradi in upravlja Digitalno knjižnico Slovenije.

(5) Vse publikacije nacionalne zbirke na fizičnih nosilcih zapisa knjižnica zbira v najmanj dveh izvodih, od katerih je eden arhivski. Elektronske publikacije, ki niso na fizičnih nosilcih, se zbirajo v enem izvodu.

(6) Arhivski izvod knjižničnega gradiva na fizičnih nosilcih iz prejšnjega odstavka je urejen po enakih strokovnih pravilih kot knjižnično gradivo, ki je namenjeno za uporabo in izposajo. Hrani se praviloma ločeno od knjižničnega gradiva, namenjenega za uporabo in izposajo, in z upoštevanjem strokovnih načel ter mednarodnih standardov in priporočil za varovanje, zaščito in trajno hrambo tovrstnega knjižničnega gradiva.

60. člen **(sestava knjižničnega gradiva)**

(1) V okviru knjižničnih zbirk posebnega knjižničnega gradiva nacionalna knjižnica zbira rokopisno gradivo, stare tiske, zgodovinsko časopisje, glasbeno gradivo, kartografsko

gradivo, slikovno gradivo, filmsko gradivo, drobne tiske in sivo literaturo, knjižnično gradivo Slovencev v zamejstvu in po svetu ter drugo gradivo, ki je pomembno za slovensko kulturo in znanstvenoraziskovalno dejavnost.

(2) Nacionalna knjižnica gradi knjižnično zbirko tuje znanstvene in strokovne literature ter zbirko strokovnega bibliotekarskega gradiva.

(3) Za izvajanje nalog univerzitetne knjižnice ima nacionalna knjižnica tudi knjižnično gradivo za podporo študiju, pedagoškemu procesu in znanstvenoraziskovalnemu delu za študente, visokošolske učitelje in sodelavce ter znanstvene delavce in raziskovalce univerze.

61. člen

(dostopnost knjižničnega gradiva)

(1) Nacionalna knjižnica večino knjižničnega gradiva praviloma hrani v zaprtih skladiščih. Del knjižničnega gradiva je lahko postavljen v prostem pristopu, če to dopuščajo narava gradiva, prostorske razmere in oprema ter načela varovanja in zaščite knjižničnega gradiva.

(2) Nacionalna knjižnica omogoča dostop do knjižničnega gradiva nacionalne zbirke in njegovo uporabo v čitalniških in drugih uporabniških prostorih znotraj knjižnice. Del gradiva izposoja tudi na dom in z medknjižnično izposajo. Do gradiva v elektronski obliki (digitalizirano in izvirno digitalno gradivo) omogoča dostop na namenskih računalnikih znotraj knjižnice, v skladu s predpisi s področja avtorskega prava pa tudi po spletu v Digitalni knjižnici Slovenije.

2 Knjižnični delavci

62. člen

(število knjižničnih delavcev)

Nacionalna knjižnica ima za izvajanje dejavnosti iz 2., 26., 29., 33., 36., 37., 38., 39.b, 39.c, 39.d, 39.e in 47. člena zakona ter nalog iz zakona, ki ureja področje obveznega izvoda publikacij, najmanj 134 knjižničnih delavcev, od tega najmanj 80 % strokovnih knjižničarskih delavcev.

3 Prostor in oprema

63. člen

(knjižnični prostor)

(1) Nacionalna knjižnica mora imeti prostor za trajno hranjenje nacionalne zbirke in hranjenje posebnih in drugih zbirk, prostore za uporabo knjižničnega gradiva, prostore za pridobivanje in obdelavo knjižničnega gradiva, za izvajanje izobraževanja in strokovnega usposabljanja, za restavratsko in konzervatorsko dejavnost ter prostore za izvajanje vseh drugih zakonskih nalog.

(2) Nacionalna knjižnica ima prostor za trajno hranjenje digitalnega arhiva e-vsebin s področja kulture. Za trajno ohranjanje elektronskih publikacij, ki niso na fizičnih nosilcih, je zagotovljena tudi rezervna lokacija.

- (3) Prostori za uporabnike so ločeni od prostorov za opravljanje strokovnega dela.
- (4) Skladiščni prostori za hranjenje arhivskega izvoda knjižničnega gradiva na fizičnih nosilcih so ločeni od drugih skladišč.
- (5) Nacionalna knjižnica najdragocenejše knjižnično gradivo hrani v trezorju.

64. člen **(knjižnična oprema)**

(1) Nacionalna knjižnica mora imeti opremo za obdelavo, postavitve, predstavljanje, uporabo, izposajo in reproduciranje knjižničnega gradiva iz svojih zbirk, opremo za zaščito in restavriranje gradiva, opremo za digitalizacijo gradiva in trajno arhiviranje digitalnih vsebin, opremo za delovanje digitalne knjižnice, opremo za izvajanje izobraževanja in strokovnega usposabljanja, raziskovalno opremo, komunikacijsko, računalniško in drugo opremo za izvajanje zakonskih nalog in nalog, ki jih določa sklep o ustanovitvi nacionalne knjižnice.

(2) Za trajno ohranjanje elektronskih publikacij nacionalne zbirke zagotavlja nacionalna knjižnica strojno in programsko infrastrukturo.

(3) Nacionalna knjižnica ima opremo, ki je potrebna za uporabo vseh vrst gradiva v knjižnični zbirki.

VII. UGOTAVLJANJE IZPOLNJEVANJA POGOJEV ZA IZVAJANJE KNJIŽNIČNE JAVNE SLUŽBE

65. člen **(metodologija ugotavljanja izpolnjevanja pogojev)**

(1) Pogoji za izvajanje knjižnične javne službe knjižnice, ki je predmet ugotavljanja izpolnjevanja pogojev po 36. členu zakona, so določeni v Prilogi 3, Prilogi 4, Prilogi 5 in Prilogi 6, ki so sestavni deli tega pravilnika. Za vsak pogoj so navedeni vrsta pogoja, kazalec (z opredelitvijo podatkov in merilom za ugotavljanje izpolnjevanja pogoja), zahtevana vrednost pogoja in zahtevana stopnja izpolnjevanja pogoja.

(2) Podatki za ugotavljanje izpolnjevanja pogojev se zbirajo v skladu z navodili nacionalne knjižnice. Knjižnice nacionalni knjižnici posredujejo podatke za ta namen.

(3) Posamezna knjižnica izpolnjuje pogoje iz 36. člena zakona takrat, kadar izpolnjuje najmanj zahtevano vrednost, ki je določena pri vsakem pogoju iz Priloge 3, Priloge 4, Priloge 5 ali Priloge 6 tega pravilnika.

VIII. PREHODNI IN KONČNI DOLOČBI

66. člen **(izdaja mnenj za splošne knjižnice)**

Mnenja o izpolnjevanju pogojev za splošne knjižnice iz 22. člena zakona izda nacionalna knjižnica najpozneje 18 mesecev od uveljavitve tega pravilnika na podlagi podatkov o stanju za preteklo leto.

67. člen
(izdaja odločb za visokošolske in specialne knjižnice)

Nacionalna knjižnica izda odločbe o izpolnjevanju pogojev za izvajanje knjižnične javne službe za visokošolske in specialne knjižnice iz tretjega odstavka 36. člena zakona najpozneje 18 mesecev od uveljavitve tega pravilnika na podlagi podatkov o stanju za preteklo leto.

68. člen
(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega pravilnika prenehata veljati Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Uradni list RS, št. 73/03, 70/08 in 80/12), razen poglavja Šolske knjižnice, in Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah (Uradni list RS, št. 88/03).

69. člen
(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 0070-21/2018-98
Ljubljana, dne 27. februarja 2023
EVA 2016-3340-0018

Dr. Asta Vrečko
ministrica
za kulturo

[Priloga 1: Območja delovanja splošnih knjižnic v Sloveniji](#)

[Priloga 2: Število knjižničnih delavcev v splošni knjižnici in njihove tipične delovne naloge](#)

[Priloga 3: Ugotavljanje izpolnjevanja pogojev – splošne knjižnice](#)

[Priloga 4: Ugotavljanje izpolnjevanja pogojev – visokošolske knjižnice](#)

[Priloga 5: Ugotavljanje izpolnjevanja pogojev – specialne knjižnice](#)

[Priloga 6: Ugotavljanje izpolnjevanja pogojev – nacionalna knjižnica](#)